

НОВА РАДА

№ 145.

Субота, 24 (11) серпня 1918 року.

Літній театр купецького зібрання. Т-во укр. арт. під зрудою ЄЛІСИВА Сьогодні у суботу Гетьман Мазепа. 25-го Ворн за мір і Дівергімент, 24-го серпня 26-го Поплисся у друкарії Україна (музична поема), 28-го Майська ніч і По ревізії, 29-го Зайдиголова (Бенефіс відомої арг. Затиркевич-Карпінської), 30-го Тарас Бульба і Українські співи.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК

(Украйнбанк) Хрестатик, 27.

Провадить операції вдень і ввечері, вдень від 9 до 2 годин, у вечір від 4 до 7 годин.

По суботах тільки від 9 до 12 годин дня.

У вечір провадяться операції тільки по біжучих рахунках вкладах і комісійних дорученнях.

По біжучих рахунках і вкладах Банк платить від 4½% до 6%.

10—1036—2

Правління Українського Народного Кооперативного Банку сповіщає кооперативні інституції про 2-ий випуск 8.000 акцій банку на номінальних 2.000.000 карб., дозволений паном міністром фінансів 17-го липня цього року.

3—1022—3

Українська гімназія для дорослих Рада Спілки учнів, українців м. Києва закладена з осені 1917 р. 8-ми клас. міжнар. гімн. (перша зміна) для дорослих по програмі художн. держ. гімн. (Куре, четверорічний). Прехання призначено в кінці 2-го тижні (Відбік Бульб. 18 у дворі) од 6-го до 8-го год. ветера 51—0921—3

Київ, 24 (11) серпня 1918 року.

В разі вчора ми зробили спробу зупинити увагу громадянства на деяких моментах інтер'ю з Ф. Лизогубом у берлінських газетах. Для нас найбільше інтересним явилось те місце розмови, де Ф. Лизогуб вияснив можливість федерації України з Москвою. З цього приводу ми висловили свої сумніви, —наскільки справді заявлени погляди відповідають поглядам усього уряду і вищої влади. В інших газетах теж появилась оцінка Ф. Лизогуба та критичні уваги до них в такому, наприклад, роді, що прем'єр-міністр не мав основи говорити про теперішній державний устрій, як про постійний, бо тут, на Україні, його декларовано, як тимчасовий. Натурально, наш сумнів хилився на користь самостійності України, і це, як бачили вчора читачі, було викреслено цензурою. Підкреслюємо, що тим самим методом зроблена оцінка заяв Ф. Лизогуба, але вже на користь її самостійності України, вільної собі побачила світ. Висновки проанонсували зробити нашим читачам.

Маємо зробити ще одну невеличку увагу. У вчорашній нашій статті про інтер'ю заміські якої появилася в газеті тільки біла пляма, ми на кінці вважали потрібним розгляти оптимізм що до тих широких і необмежених свобод, які пішли панують на Україні. Що до необмеженої волі думки, то нехай вчорашня біла пляма буде ілюстрацією цих свобод: справді біла пляма дает найширший простір для всіх думок, яких ніхто і нічим обмежити не може.

Галичина й Холмщина та Берестейська умова.

Берестейська міжнародна умова Центральних держав та України ясно категорично забезпечує українські землі Холмщину та Підлящу,

як складові частини України. Для дипломатів та політиків Центральних держав було ясно так само, як і для українських учених та публіцистів, що на цих землях живе український народ.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-українська комісія. Ця комісія могла б позначити ті частини необмеженої межі, в яких треба провести плебісцит, і так за обопільною згодою кордон поміж двома сусідніми державами можна б любомирно встановити.

Польська демократія, принаймні частина II, особливо тог, що мешкає на Україні, з кафедри Центральної Ради під час обмірковання Берестейської умови, назначила справедливість такого розмежування тим більше, що Польська держава в Бересті не була представлена.

Часові пріоритети передплати на 1918 рік.								
на	на	на	на	на	на	на	на	на
9 міс	8 міс.	7 міс.	6 міс.	5 міс.	4 міс.	3 міс.	2 міс.	1 міс.
—	—	—	—	—	—	24 р.	16 р.	8 р.

Передплата приймається тільки з 1-го числа наступного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні докладати стару адресу).

Адреса редакції та контори:

У КІЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80.

Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить щоден., окрім понеділків і днів національних свят.

Умова друкування звісток:
На I сторінці: 3 карб.—коп.
На IV . 1 . 75 коп
за 1 рядок в 1 шпальту листів за кожний раз.

Особам, що публікують праці за оголошенням небільше як в 3 рядки в лін., 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год.

дня

Ціна окремого 35 к.
в Кіїві 35 к.

В провінції 35 к.
на вимізах

№ 148.

Субота, 24 (11) серпня 1918 року.

Але польські буржуазні кола частина польської демократії з Галичини, стоїть на землі австро-польського розв'язання польської проблеми, по якій вся Галичина мала б перейти до Польщі. Через те вони дивляться на Холмщину та Підлящшу, з погляду стратегічних міркувань і бажають їх приєднати до Польщі, як майбутніх форпостів експансії на Україну. Це було й досі головною причиною того, що польське коло в рейхсраті всіма силами перешкоджає ратифікації Австро-Угорщини Берестейської умови.

Українська міжнародна делегація в Бересті, рахуючись з можливістю австро-польської розв'язки польської проблеми вживає заходів, щоб забезпечити українську частину Галичини від Переходу і до Польської держави. Складена була з австро-польським урядом таємна умова, по якій Галичина має бути поділена на дві частини — українську та польську. Таким чином мала східна Галичина стати окремим коронним краєм Австро-Угорщини. Польське громадянство, довідавшись про цю таємну згоду, роспочала ту політичну акцію, яка затримала ратифікацію Берестейської умови, привела до одставки Черніна й Зейдера та заплутала внутрішнє політичне становище в Австро-Угорщині.

В пресі останніми днями появивилися чутки, що уряд Австро-Угорщини анулював цю таємну умову і нині не визнає її. Правда, офіційно ніде про це не було заявлено, але, зважаючи на чутки, мусимо категорично підкреслити, що український народ, та громадянство не може визнати цей односторонній безправний вчинок, якби цього прийшло. Східна Галичина — це українська земля, що признали наявні поляки під час II окупації російським військом в 1914—15 роках, і без згоди українського народу доля ІІ не може рішатись. Потвержує це й таємна умова і хвилинними комбінаціями не розбити того права. Таким чином до нині доля Холмщини та Підлящшу була тісно звязана з будучиною Галичини і виконанням Австро-Угорщиною основ Берестейської умови. Нині довідається, що на останній нараді державних діячів центральних та інших держав, польська проблема, здається, буде розв'язана не по австро-угорському проекту. Галичина певно має лишитися при Австро-Угорщині, і знову галицька справа стає питанням внутрішньої політики Австро-Угорщини. Також мається вчіння, що польські коли-небудь спав у громадських і політических темах, — і аж тепер редакції скажуть для якихсь рахунків з партією, член якої пишеть в „Л.-Н. Вістника“. І це чого, але вся справа в тому, що вже занадто пізно робити ще звуків політику в цьому журналі та ще з такими величезними інтервалами.

Польські вчені та публіцисти теж засновуючись на даних етнографії та статистики, не можуть довести свого права на ці землі. Вони засновують свої права на історичних традиціях — що ці землі колись належали до Польської Речі Посполитої та входили в склад конгресові польщі. Але, посилаючись на історичні традиції, довелося б полякам претендувати й на Прусію, Літву, Лівонію, Білорусь та правобережну Україну, про що деякі польські кола і не забувають ще й досі. Однакоже ми можемо констатувати, що естаточно переведення меж Польщі та України ускладниться тим, що частину Холмської людності, так званих католиків-українців, дуже важко категорично зачислити до той чи іншої нації.

Як відомо частина української людності уніята (греко-католики)

в звязку з переселенням греко-католицької віри в XIX в. царським правлінням з польським правлінням, не може віднести свого права на ці землі. Вони засновують свої права на історичних традиціях — що ці землі колись належали до Польської Речі Посполитої та входили в склад конгресові польщі. Але, посилаючись на історичні традиції, довелося б полякам претендувати й на Прусію, Літву, Лівонію, Білорусь та правобережну Україну, про що деякі польські кола і не забувають ще й досі.

Однакоже ми можемо констатувати, що естаточно переведення меж Польщі та України ускладниться тим, що частину Холмської людності, так званих католиків-українців, дуже важко категорично зачислити до той чи іншої нації.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-українська комісія.

Ця комісія могла б позначити ті частини необмеженої межі, в яких треба провести плебісцит, і так за обопільною згодою кордоном поміж двома сусідніми державами можна б любомирно встановити.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-українська комісія.

Ця комісія могла б позначити ті частини необмеженої межі, в яких треба провести плебісцит, і так за обопільною згодою кордоном поміж двома сусідніми державами можна б любомирно встановити.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-українська комісія.

Ця комісія могла б позначити ті частини необмеженої межі, в яких треба провести плебісцит, і так за обопільною згодою кордоном поміж двома сусідніми державами можна б любомирно встановити.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-українська комісія.

Ця комісія могла б позначити ті частини необмеженої межі, в яких треба провести плебісцит, і так за обопільною згодою кордоном поміж двома сусідніми державами можна б любомирно встановити.

Ми глибоко переконані, що на вітчизну цю суперечку можна легко розв'язати, стоячи твердо на Берестейській міжнародній умові та маючи на увазі, що кордони цієї умови вказані тільки умові, а остаточно має їх усталити міжнародна польсько-укра

